

Kinnitan 30.10.2015
OÜ Pääsupoeg juhatuse liige

Katrin Kasak

ERALASTEAD PÄÄSUPOEG

ÕPPEKAVA

Sisukord

1	LASTEAIA ÜLDANDMED, LIIK JA ERIPÄRA	3
2	ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED JA ÕPPEAJA KESTUS	3
3	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID	4
4	ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	4
5	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS	5
5.1	Lasteasutuse õppeaasta tegevuskava	5
5.2	Rühmade aasta tegevuskavad	5
5.3	Rühmade nädalaplaanid.....	5
5.4	Päevakava ning selle koostamise põhimõtted	5
5.5	Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus suveperioodil.....	6
6	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE SISU.....	7
6.1	Üldoskused	7
6.2	Valdkonnad	7
6.2.1	Valdkond Mina ja keskkond.....	8
6.2.2	Valdkond Keel ja kõne	9
6.2.3	Valdkond Matemaatika	9
6.2.4	Valdkond Kunst	10
6.2.5	Valdkond Muusika	11
6.2.6	Valdkond Liikumine.....	12
7	LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED ÕPPEKAVA LÄBIMISEL VANUSETI	14
8	ÕPPEVALDKONDADE VALIKU VÕIMALUSED JA TINGIMUSED.....	23
9	ÕPPEETAPPIDE JA LASTEAIA LÕPETAMISE NÕUDED.....	26
10	LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS.....	26
11	LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	26
12	ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	28
13	ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	28

1 LASTEAI A ÜLDANDMED, LIIK JA ERIPÄRA

Eralasteaed Pääsupoeg on koolieelne eralasteasutus, mille koosseisus on kaks filiaali: Pääsupoeg 1 ja Pääsupoeg 2.

Pääsupoeg 1 (edaspidi P1) asub Harju maakonnas Viimsi valla Pringi külas, aadressil Paakspuu tee 10 ning alustas tegevust 2006. aasta veebruarist. Lasteaed asub mere ääres. Lasteaias on kaks liitühma, laste jaotus on tehtud vanuse alusel, laste nimestikuline arv rühmades on 18+2.

Pääsupoeg 2 (edaspidi P2) asub Harju maakonnas Viimsi valla Pärnamäe külas, aadressil Suur-Kaare tee 66 ning alustas tegevust 2007.aasta märtsist. Lasteaed asub looduslikult mitmekesises keskkonnas. Lasteaias on kaks liitühma, laste jaotus on tehtud vanuse alusel, laste nimestikuline arv rühmades on 18+2.

Teenindame üldjuhul Viimsi valla territooriumile sisseregistreeritud 1,6-7 aastaseid lapsi. Lasteaiaga tutvumist võib alustada ka enne 2-aastaseks saamist. Vabade kohtade olemasolul lisatakse nimekirja ka teiste omavalitsusüksuste lapsi.

Eripära: Eralasteaed Pääsupoeg on privaatne koduse kasvukeskkonnaga lasteaed, kus kõik aitavad kõiki ning kus erilise au sees on muusika, kaunid kunstid ja looduslugu.

Missioon: Luua lastele soodsad kasvukeskkonna tingimused alushariduse omandamiseks, kus laps tunneb end oodatud, kaitstud ja armastatud.

Visioon: Saada parimaks eralasteaiaks Viimsi vallas.

2 ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED JA ÕPPEAJA KESTUS

Laps arvatakse Eralasteaed Pääsupoeg (edaspidi lasteasutus) laste nimekirja lapsevanema või seadusliku esindaja avalduse ja lepingu alusel. Lapse esmasel saabumisel lasteasutusse võib vanem esitada lapse tervisetõendi.

Lasteasutusse astumisel on soovitatav, et laps suudaks ise süüa ning puhtust pidada.

Laps käib Eralasteaias Pääsupoeg üldjuhul kuni kooli astumiseni.

ÕPPEKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Õppekava aluseks on võetud koolieelse lasteasutuse seadus, erakooliseadus, koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, lasteasutuse põhikiri ja arengukava.

Õppekava koostavad ja arendavad lasteasutuse pedagoogid, kaasates vanemaid. Õppekavasse tehakse muudatusi koostöös nõukoguga, muudatused kinnitab lasteiaia pidaja.

3 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

Õppe- ja kasvatustegevuse **üldeesmärk** on lapse mitmekülgne ja pidev areng. Lapse arengu toetamise ja suunamise eelduseks on keskkond, kus laps tunneb end hästi ning ta on alati oodatud, kaitstud ja armastatud.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus laste kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, luues eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.

Õppe- ja kasvatustegevuse **eesmärgid**:

- Lapsel kujuneb terviklik ja positiivne minapilt.
- Laps käitub eetiliselt, lähtudes lasteaia kodukorrast ja rühma reeglitest.
- Lapsel kujunevad esmased tööharjumused ning arusaam tervise hoidmise tähtsusest.
- Arenevad lapse mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

4 ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhimõtted tulenevad lasteaia eripärast, missioonist ja eesmärkidest:

Turvalisus: Luua lastele privaatne kodune keskkond, kus ta tunneb end kaitstult, kus ta on alati oodatud ja hoolitsetud.

Individaalsus: Läheneda igale lapsele tema eripärasid arvestavalt, luues soodsa arengukeskkonna temas peituvate annete rakendamiseks, tema hobide väljakujunemiseks ning toetades last valdkondades, kus esineb mahajäämist.

Avatus: Privaatse lasteasutuse väiksemad rühmad loovad head võimalused tihedateks, avatud ja toetavateks suheteks lastevanematega.

Järjepidevus: Eesmärgistatud planeerimise kaudu tagada õppetegevuse süsteemsus ja tulemuslikkus.

Looduslähedus: Arvestades lasteaia asukohta, jätkata lasteaia loodusloolise suundumuse arendamist, õppides tundma kodukandi omapära ning loodusnähtusi, sh aastaajalisi muutusi, mitmekesisust, süsteemsust ning imelisust.

Muusika- ja kunstilembus: Arvestades lasteaia asukohta, jätkata lasteaia muusika ja kaunite kunstide suundumuse arendamist, õppides vaatlema, kuulama ja hindama erinevate kunstnike ning heliloojate loomingut. Julgustada lapsi olema loovad muusika- ja kunstitegevustes ning pakkuda rohkesti esinemisvõimalusi.

Innovaatilisus: Rakendada eesmärgipäraselt uuenduslikke ideid lasteaia töö korralduses ja pedagoogilises tegevuses.

5 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Lasteaia õppeaasta algab igal aastal 01.septembril. Kui 01.september langeb nädalavahetusele, algab õppeaasta sellele järgnevast esmaspäevast.

5.1 Lasteasutuse õppeaasta tegevuskava

Pedagoogiline nõukogu määrab iga aasta augustis lasteasutuse järgmise õppeaasta üldteema ja eesmärgid, millest lähtuvalt pannakse kokku lasteasutuse aasta tegevuskava.

Pedagoogilisse nõukokku kuuluvad direktor, õppealajuhataja (olemasolul), rühmaõpetajad, muusika- ja liikumisõpetaja (olemasolul) ning pidaja esindaja. Võimaluse korral (sõltuvalt töökorraldusest) kaasatakse pedagoogilise nõukogu töösse ka õpetaja abid. Lasteasutuse õppeaasta tegevuskava sisaldab ürituste plaani, mille koostamisel lähtutakse õppeaasta temaatikast, traditsioonilistest üritustest ja rahvuslikest tähtpäevadest.

5.2 Rühmade aasta tegevuskavad

Lähtuvalt lasteasutuse aasta tegevuskavast koostavad rühmade meeskonnad oma rühma aasta tegevuskava igal aastal 15.septembriks. Kohe peale suvepuhkust, uue õppeaasta alguses pühendatakse tähelepanu laste erinevate arengutasemete, eripärade ja huvide väljaselgitamisele. Eelkõige on see oluline uute laste puhul. Rühma aasta tegevuskava koostamise põhimõtted korratakse üle igal aastal, õppeaastat ettevalmistavas pedagoogilises nõukogus.

5.3 Rühmade nädalaplaanid

Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel lähtuvad õpetajad pedagoogilises nõukogus kokkulepitud kavast, kus kõik õppevaldkonnad on jaotatud nädalapäevade lõikes. Selle kava alusel koostavad õpetajad meeskonnatööna hiljemalt 25.kuupäevaks järgneva kuu nädalaplaanid. Nädalaplaanides esitatakse nädalateema, õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, õppevaldkonnad, õppesisu ja -tegevused ning õppevahendid. Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab õpetajal teha vajadusel muudatusi. Nädalaplaan on üleval rühma teadetetahvil. Arvestust nädalaplaanide täitmise kohta peetakse õppe- ja kasvatustegevuse päevikus, kuhu tehakse sissekandeid iga päev. Nädalaplaanidesse võib jooksvalt teha muudatusi, mis tuleb fikseerida kirjalikult. Nädalaplaanid kogutakse kokku ning antakse õppeaasta lõppedes üle juhtkonnale.

5.4 Päevakava ning selle koostamise põhimõtted

Päevakava koostamisel lähtutakse lapse tervise edendamise ja tugevdamise põhimõtetest, reguleerides vastavalt laste vanusele nende une, õues viibimise ning tubaste aktiivsete tegevuste aega. Konkreetsete õppetegevuste algused on ajaliselt määratud muusikategevustel ning üritustel. Teisi õppetegevusi võib õpetaja alustada vastavalt rühma vajadustele, sh ka esimese lapse saabudes või peale uinakut. Suurem osa planeeritud õppetegevustest viiakse läbi ennelõunasel ajal. Traditsioonina viiakse hommikuring läbi vahetult peale hommikusööki. Juhul, kui ühe rühma nimekirjas on lapsi mitmeaastase vanusevahega,

korraldatakse osa õppetegevustest mitmes grupis. Teemat või õppevaldkonda sissejuhatavad vestlused, vaatlused jm toimuvad koos, konkreetsemad tegevused (näiteks: kõne- ja kirjaharjutused, võrdlemine ja arvutamine, käelised tegevused, liikumisharjutused jne.) aga eraldi vanusegruppidele. Õppetegevuste korraldamisse kaasatakse vajadusel ka õpetaja abid.

Päevakava

2-3 aastased:

07.30 laste vastuvõtt, individuaalne töö lastega, mängud

09.00 hommikusöök

09.30 hommikuring, üleminekuga õppetegevustele

10.00 vabategevused

10.30 mängud, vabategevused ja aktiivne liikumine, vaatlused õues

12.00 lõunasöök

12.30 uinak

15.00 äratus

15.30 õhtuode

16.00 vajadusel jätkatakse õppetegevustega

16.30-18.00 vabategevused, individuaalne töö lastega, laste kojusaatmine ja infovahetus lastevanematega

4-7 aastased:

07.30 laste vastuvõtt, individuaalne töö lastega, mängud

09.00 hommikusöök

09.30 hommikuring, üleminekuga õppetegevustele

10.30 jalutuskäigud, aktiivne liikumine, mängud, vaatlused õues

12.00 lõunasöök

12.30 uinak

15.00 äratus

15.30 õhtuode

16.00 vajadusel jätkatakse pedagoogi poolt planeeritud arendavaid tegevusi

16.30-18.00 vabategevused, individuaalne töö lastega, laste kojusaatmine ja infovahetus lastevanematega

5.5 Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus suveperioodil

Suveperiood algab 16.mai ning kestab 31.augustini:

- 16.mai -30.juuni on lasteasutuses vabategevuste periood;
- 01.juuli-31.juuli on lasteasutus reeglina suvepuhkusel;
- 01.august-31.august on lasteasutuses vabategevuste periood.

Vabategevuste perioodil pikeneb õuesviibimise aeg ning planeeritud õppetegevused asenduvad vabategevuste ning mängudega. Õppe- ja kasvatustegevuse päevikusse kantakse vabategevuste ning mängude sisu ja toimunu analüüs.

6 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE SISU

6.1 Üldoskused

Kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu toetatakse üldoskuste (mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused ja enesekohased oskused) kujunemist, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

Enesekohased oskused

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

6.2 Valdkonnad

Valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuslikust põhimõttest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused.

Õppe- ja kasvatustegevuste eesmärgid, sisu ja korraldus esitatakse kuues valdkonnas:

1. mina ja keskkond;
2. keel ja kõne;
3. matemaatika;
4. kunst;
5. muusika;
6. liikumine.

6.2.1 Valdkond Mina ja keskkond

Lapse arengus on olulised kasvukeskkond ja teda ümbritsevad inimesed, kõik see mõjutab tema isiksuse ja väärtushinnangute kujunemist, suhteid teiste inimestega ja lapse arenemisvõimet. Valdkond *mina ja keskkond* annab õppetegevusele sageli temaatilise sisu, mis võimaldab valdkondade, teemade ja erinevate tegevuste lõimimist. Eralasteaias Pääsupoeg on erilise tähelepanu all looduse uurimine ja tundmaõppimine. Seda nii lasteaia õuealadel, lähiümbruses kui ka kaugematel radadel. Kõikides rühmades korraldatakse õppekäike ning rakendatakse õuesõppe võimalusi.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
2. omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
3. väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
4. väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult;
5. väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
6. märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Sisu:

1. Sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid. Tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha, ohuallikad ning ohutu käitumine.
2. Looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
3. Tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- suunatakse last märkama ümbritsevat maailma, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu;
- õppimine toimub erinevate meelte abil -vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides ja kuulates helisid;
- lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses ja liikluses märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima), märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
- suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ning heaperemehelikult käituma.

6.2.2 Valdkond Keel ja kõne

Lapse kõnet ja sõnavara on võimalik arendada kõigis tegevustes ja toimingutes. Peaaegu igas tegevuses on kõnearenduslik osa. Laps omandab kõnet eelkõige täiskasvanut matkides, seega peab õpetaja kõnelema lastega võimalikult palju ja väljendama end korrektses keeles.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. tuleb toime igapäevases suhtlemises;
2. kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
3. tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Sisu:

1. Keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
2. suhtlemine: jutustamine ja kuulamine;
3. lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine. Last õpetatakse kasutama keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
- peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõikides tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud);
- lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet. Lasteasutuses on lapsel rohkesti võimalusi kuulata teisi ja ise kõnelda;
- laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
- suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jt tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesisid raamatuid, et toetada lugemishuvi, lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
- õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi (sõnade häälimine, häälikupikkuse eristamine jt) mänguliselt ja igapäevategevustega seostatult;
- mitmekesistatakse kirjutamise harjutusi, kasutades erinevaid vahendeid, värvusi jt.

6.2.3 Valdkond Matemaatika

Laps tunnetab maailma erinevate meeltega. Esemeid ja nähtusi uurides õpib laps maailma tunnetama. Lapse kasvades areneb tema sõnavara, eneseväljendusoskus ning ta kirjeldab esemeid järjest detailsemalt. Matemaatikast arusaamine tugineb reale käelistele, sõnalistele ja mõttelistele tegevustele, mille abil laps hakkab ruumis ja ajas orienteerumisel kasutama erinevaid oskussõnu.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
2. järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
3. tunneb lihtsamaid ajamõisteid, kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
4. mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;

5. mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
6. tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
7. näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Sisu:

1. Hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
2. suurused ja mõõtmine;
3. geomeetrilised kujundid.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- suunatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma. Laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
- õpetatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;
- seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga. Last suunatakse sealjuures kasutama erinevaid aistinguid nagu maitsmis-, kuulmis-, nägemis-, haistmis- ja kompimisaistingut;
- suunatakse last ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jt);
- toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist. Üldistusteni jõutakse erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

6.2.4 Valdkond Kunst

Erinevad kunstitegevused (maalimine, joonistamine, kleepimine, voolimine jm) arendavad lapse loovust ja üldist aktiivsust. Loovus annab lapsele võimaluse innovatsiooniks, interpreteeringuteks, uurimusteks ning analüüsiks. Kunstitegevused arendavad lapse kehataju ja ruumilist mõtlemist, vaatlusoskust ning vormi- ja värvitaju. Laps õpib tundma ja kasutama erinevaid materjale ning töövahendeid, areneb valikute tegemise oskus. Kunstitegevused kuuluvad Eralasteaias Pääsupoeg erilise tähelepanu alla, tulenevalt meie eripärast ning lasteasutuse asukohast.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
2. kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma;
3. vaatlleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid;
4. kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
5. kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
6. vaatlleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Sisu:

1. Kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
2. kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
3. tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
4. kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu. Lapsel on võimalus väljendada oma maailmanägemist;
- suunatakse last vaatlema. Voolides, joonistades, maalides ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid;
- teemasse sisseelamiseks kasutatakse mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jm;
- arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi. Laps rakendab omandatud oskusi ja suudab neid loovalt kombineerida;
- last julgustatakse kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks. Ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus;
- kunstitegevusi viiakse läbi õuesõppe meetodil. Kunstitegevusi kasutatakse teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana. Joonistatakse paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
- last suunatakse tehtut analüüsima ja selgitama: miks ta kujutas esemeid ja nähtusi just sellisel viisil, miks ta kasutas neid materjale ja tehnikaid ning kuidas ta jäi oma tööga rahule.
- last suunatakse kaaslaste töödesse tolerantselt suhtuma. Last suunatakse kunstitöid analüüsima, hinnanguid andma ja põhjendama.

6.2.5 Valdkond Muusika

Muusikaliste tegevustega arendatakse lapse loomingulisust, kujundatakse väärtushinnanguid ja kultuurilist aktiivsust. Muusikaõpetuse üheks olulisemaks ülesandeks on luua positiivne hoiak muusikaliste tegevuste suhtes ja kindlustada lapse individuaalsete võimete areng. Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine ja laste peod pakuvad lapsele rõõmu, elamusi ning aitavad süvendada rahvustunnet. Üritustel osalemine annab lapsele esinemisjulgust ja positiivse emotsionaalse kogemuse. Muusikategevused kuuluvad Eralasteaias Pääsupoeg erilise tähelepanu alla, tulenevalt meie eripärast.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
2. suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
3. suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
4. suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Sisu:

1. Laulmine
2. Muusika kuulamine
3. Muusikalis-rütmiline liikumine
4. Pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaalne tegevus;
- kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid;
- arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi toetatakse eduelamusele ja tunnustusele;
- muusikat kasutatakse lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades nagu keel ja kõne, kunst jne;
- muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
- seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalisrütmiline liikumine, mängud ja tantsud;
- muusikapalade (laulud, instrumentaalpalad, tantsud ja mängud) valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.

6.2.6 Valdkond Liikumine

Liikumisel on oluline osa lapse igapäevastes mängudes ja tegevustes. Läbi liikumise tunnetab laps oma keha, arenevad liigutusoskused ja -võimed. Aktiivne liikumine värskes õhus tugevdab lapse tervist. Eralasteaias Pääsupoeg innustatakse lapsi liikuma vabategevuste ajal.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
2. suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
3. tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
4. mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
5. järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Sisu:

1. Kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
2. põhiliikumised;
3. liikumismängud;
4. erinevad spordialad;
5. tants ja rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist. Liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimed (näiteks: vastupidavus, jõud, kiirus, painduvus) kujunevad ja arenevad tegevuste regulaarsel kordamisel;
- rikastatakse lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlike liikumisviisidega sh jalgrattasõit, suusatamine jt;
- oluliseks peetakse kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist. Regulaarsel tegelemisel kehaliste harjutustega kujunevad positiivsed iseloomuomadused;
- last suunatakse oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, kontrollima oma emotsioone ja valitsema ning mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
- mitmekesistatakse põhiliikumiste, koordinatsiooni, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmotoorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist.

6.3 Tähtpäevade tähistamine

Kujundades lasteaia loodusloolisest, muusikat ja kauneid kunste väärtustavast eripärast tulenevaid traditsioone, toimuvad õppeaasta jooksul alljärgnevad üritused:

- teadmispäeva aktus
- liikluspäev
- sügisandide näitus
- turvalisuse- ja ohutuspäev
- õunajooks
- kolletamispäev
- tervisepäev
- kodulaulude kontsert
- järjepidevad kunstinäitused
- KUMU külastus vanemate lastega
- muusikakooli õpilaste kontsert
- lemmikloomade päev
- lasteaia sünnipäeva tähistamine
- tantsupäev
- teatripäev
- mere- ja metsamatkad
- kevadine kunsti-,muusika- ja spordipäev koos peredega jm.

Tulenevalt riiklikest pühadest, rahvuslikest ja rahvusvahelistest tähtpäevadest ning järgides aasta teemat, tähistatakse Eralasteaias Pääsupoeg jõudumööda alljärgnevaid tähtpäevi:

- sügise sünnipäev
- liiklusnädal
- vanavanemate päev
- mihklipäev
- õpetajate päev
- hingedepäev
- isadepäev
- mardipäev
- kadripäev
- jõulupidu
- küünlapäev
- sõbrapäev
- vabariigi aastapäev
- vastlapäev
- naistepäev
- emakeele päev
- naljapäev
- kevadpühad

- emadepäev
- lastekaitsepäev
- võidupüha ja jaanipäev
- taasiseseisvumispäev jm.

7 LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED ÕPPEKAVA LÄBIMISEL VANUSETI

7.1 2-aastased lapsed

Üldoskused

Mänguoskused:

1. Laps mängib või tegutseb eakaaslasega kõrvuti;
2. mängib omal algatusel iseseisvalt 5 minutit;
3. mängib matkimismänge (nuku söötmine taldrikust jt);
4. laob klotse üksteise peale täiskasvanu abiga.

Tunnetus- ja õpioskused:

1. Laps suudab lühiajaliselt tegutseda ilma täiskasvanu osaluseta;
2. suudab lühiajaliselt kuulata eakohaseid jutukesti;
3. vaatab pildiraamatut ja nimetab piltidel olevaid esemeid;
4. räägib lühidalt, mida ta parajasti teeb.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:

1. Laps aitab täiskasvanul mänguasju ära panna;
2. võtab seljast lihtsamaid kinnitusega riideid;
3. teab oma riietekapi asukohta ja tunneb ära oma riided ning jalanõud;
4. joob tassist ja proovib iseseisvalt süüa;
5. küsib wc-sse ning on vabanenud pabermähkmetest.

Valdkondlikud oskused

Mina ja keskkond:

1. Laps oskab näidata oma kehaosi;
2. osutab tegevusi kujutavatele piltidele (söömine, magamine, jooksmine);
3. ütleb küsimise korral oma eesnime.

Keel ja kõne:

1. Laps valib ja vaatab pildiraamatut;
2. suhtleb 1-2 sõnaliste lausetega nii mängus kui igapäevategevustes;
3. kasutab nimi- ja tegusõnu, ase- ja määrsõna (siia, seal, nii);
4. saab aru lihtsatest korraldustest ja täidab neid: anna..., võta..., pane....jm;
5. vastab täiskasvanu küsimustele mis? kes? kus? ühe või kahe sõnalise ütlusega.

Matemaatika:

1. Laps näeb ja leiab esemetes erinevusi (suurus, värvus, kuju);
2. rühmitab esemeid ühe sarnase tunnuse (värvus, kuju või suurus) alusel;

3. puudutab ja loendab 1-3 eset;
4. tunneb ära kolm värvi (punane, sinine, kollane).

Kunst:

1. Laps osaleb meelsasti kunstitegevustes;
2. kritseldab pliiatsitega;
3. veab pintsliga jooni paberile;
4. rebib eelrebitud paberiribast tükke;
5. voolib ümarvormi ning silindrit.

Muusika:

1. Laps tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast;
2. kuulab ja jälgib õpetaja laulu;
3. suudab aktiivselt osaleda musikategevustes (proovib kaasa laulda, tantsib ja matkib liigutusi) kuni 10 minutit;
4. mängib õpetaja ettenäitamisel lihtsamaid löökpile.

Liikumine:

1. Laps tunneb rõõmu aktiivsest kehalisest tegevusest;
2. viskab ja veeretab palli;
3. jookseb palli või rõnga järel;
4. ronib ja roomab üle ja läbi väikeste takistuste;
5. kõnnib abiga trepist üles ja alla;
6. oskab sooritada ettenäitamisel lihtsamaid liigutusi: plaksutamine, põlve plaks, kükk jt.

7.2 3-aastased lapsed

Üldoskused

Mänguoskused:

1. Laps mängib sageli 2-3 lapsega;
2. mängib omal algatusel iseseisvalt kuni 15 min;
3. kordab ja jäljendab varasemaid kogemusi lihtsas rollimängus.

Tunnetus- ja õpioskused:

1. Laps plaanib ja organiseerib tegevusi täiskasvanu abiga;
2. tegutseb ka omaette, täiskasvanu osaluseta;
3. tunneb end ära peegli ees.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:

1. Laps paneb sokid, püksid/seeliku, sukapüksid, pluusi, eest kinnise kampsuni vmt ise selga, vajab abi nõõpide, paelte, lukkude puhul;
2. paneb oma asjad üldjuhul ise kokku, vahel vajab meeldetuletamist;
3. tänab, palub ja tervitab;
4. läheb ise wc-sse, tuleb toime kõrvalise abiga;
5. peseb ja kuivatab käsi ja nägu;
6. reageerib lihtsatele juhistele ja korraldustele;
7. oskab lohutada haiget saanud sõpra;
8. vastab õigesti küsimusele, kas ta on tüdruk või poiss;
9. ütleb vastuseks vanuse küsimisele oma ea või näitab sõrmedel;
10. nimetab pereliikmeid ja vastab küsimusele oma kodu ja pereliikmete kohta;
11. oskab nimetada oma rühma nime;
12. ütleb küsimise korral rühmakaaslaste ja õpetajate nimed.

Valdkondlikud oskused

Mina ja keskkond:

1. Laps ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonna nime;
2. oskab näidata looma ja linnu kehaosi;
3. teab helkuri ning helkurvesti kasutamise vajalikkust;
4. oskab nimetada erinevaid ilmastikunähtusi (sajab lund, vihma jne);
5. oskab panna prügi nii ruumis kui looduses prügikasti;
6. nimetab toiduaineid;
7. oskab osutamise korral nimetada lille, puuvilja, aedvilja, puud.
8. teab valgusfoori punase ja rohelise tule tähendust.

Keel ja kõne:

1. Laps on omandanud põhilise osa keele häälikutest ja grammatilisest struktuurist, kõneleb seostatult, kasutades keele grammatilisi vorme;
2. osaleb dialoogis eakaaslase ning täiskasvanuga;
3. oskab vastata küsimustele: Kes? Kus? Mida teeb?;
4. kommenteerib enda ja /või kaaslase tegevust 1-2 lausega;
5. nimetab esemeid, tegijaid ja tegevusi pildil;
6. loeb peast või kordab järele 1-2 realist luuletust.

Matemaatika:

1. Laps asetab esemeid sisse, peale, taha, ette, alla ja kõrvale;
2. rühmitab esemeid ühe etteantud tunnuse (värv, kuju, suurus) alusel hulkadeks;
3. märkab esemete erinevusi (suur - väike, märg-kuiv, pikk- lühike);
4. loendab viie piires ja tunneb arvude rida 3-ni.

Kunst:

1. Laps hoiab rasvakriiti, pliiatsit pöidla ja sõrmega, mitte enam rusikaga;
2. kasutab mitmesuguseid töövahendeid: pintsel, pliiats, kriit, jm;
3. veeretab, mudib ja venitab savi ning plastiliini;
4. värvib guaššidega ettejoonistatud eseme;
5. kasutab näpuvärve lihtsamate esemete kujutamisel;
6. kasutab kleepimisel liimipulka.

Muusika:

1. Laps oskab muusika saatel sooritada matkivaid liigutusi koos õpetajaga vastavalt muusika iseloomule;
2. püüab õpetajaga kaasa laulda;
3. saadab rütmipillil muusikapala;
4. oskab õpitud lihtsaid tantse (keerutamine, kükitamine, liikumine ringis üksi ja koos paarilisega jm).

Liikumine:

1. Laps kõnnib iseseisvalt trepist üles ja alla, hoides kinni käsipuust;
2. viskab täiskasvanule palli, püüab täiskasvanu visatud palli, lööb seisvat palli jalaga;
3. kõnnib paaris, liigub kolonnis ja ringis;
4. kõnnib üle takistuse;
5. roomab koordineeritult käte- ja jalgade abiga;
6. sooritab põhiliikumisi;
7. teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi;
8. keerab ükshaaval raamatulehti.

7.3 4-aastased lapsed

Üldoskused

Mänguoskused:

1. Laps mängib sageli koos 2-3 lapsega, suheldes umbes 15 minutit sh rollimänge;
2. mängides jagab mänguasju ja kooskõlastab mängutegevusi;
3. ehitismängudes oskab ehitada mitmedimensioonilist objekti;
4. oskab kokku panna vähemalt 25-osalisi puzzlesid;
5. mängib meeleldi eakohaseid arendavaid lauamänge üksi ja koos kaaslasega.

Tunnetus- ja õpioskused:

1. Laps suudab osaleda rühma ühistööde teostamises;
2. järgib lihtsaid reegleid;
3. plaanib minakeskse kõne abil tegevust ja lahendab probleeme;
4. saab aru mõistatustest ja lihtsamates piltlikest võrdlustest.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:

1. Laps paneb jalanõud ise õigesti jalga;
2. tuleb üldjuhul iseseisvalt toime riietumisega, vajadusel palub abi;
3. lõpetab ebasobiva käitumise ühe meeldetuletuse peale;
4. püüab teisi abistada ja lohutada;
5. tahab olla iseseisev;
6. räägib tunnetest, väljendab oma seisukohti ja mõtteid;
7. tuleb toime tualetis, vajadusel julgeb abi paluda;
8. korrastab iseseisvalt mängu- ja töökoha.

Valdkondlikud oskused

Mina ja keskkond:

1. Laps nimetab kohti ja esemeid, mis võivad olla ohtlikud;
2. oskab nimetada ruume lasteaias ja teab nende otstarvet;
3. teab, et inimene saab talvel linde ja loomi aidata;
4. teab valgusfooride tulede süttimise järjekorda ja nende tähendusi;
5. teab ülekäiguraja tähendust;
6. eristab ja nimetab ööd ja päeva, hommikut ja õhtut;
7. teab eriotstarbeliste sõidukite (kiirabi, politsei, tuletõrje) ülesandeid;
8. oskab nimetada lasteaia õuealalt õpitud taimi.

Keel ja kõne:

1. Laps kasutab 3-5 sõnalisi lauseid, sh koond- ja rindlauseid;
2. esitab küsimusi teda huvitava nähtuse, teema vm kohta;
3. jutustab kahe-kolme lausega lihtsa jutukese läbielatud või nähtud sündmusest;
4. mõistab täiskasvanu poolt ette jutustatud teksti;
5. mõistab ja kasutab lihtsamaid üld- ja liiginimetusi (loomad, sõidukid jne);
6. eristab häälikut häälikute reas ning tähte sõnas;
7. teostab äratuntavalt etteantud kirjajharjutusi kriiditahvlil ning paberil;
8. suudab pähe õppida ja julgeb esitada vähemalt neljarealisi luuletusi.

Matemaatika:

1. Laps kasutab asesõnu (all, peal, ees, sees, taga) ruumisuhete tähistamiseks;
2. järjestab detaile suuruse alusel;
3. saab aru võrdlusastmest (ilus, ilusam, kõige ilusam; suur, suurem, kõige suurem);
4. rühmitab esemeid ühe etteantud tunnuse alusel (värv, kuju, suurus);
5. tunneb ära ja nimetab ringi, ruutu, kolmnurka;
6. loendab viie piires ja tunneb arvude rida 5ni.

Kunst:

1. Laps kleebib detaile ning mitme detailiga kujundeid;
2. lõikab läbi pabeririba;
3. hoiab pliiatsit õigesti käes;
4. värvib üldjuhul piirjoonte sees;
5. käsitseb iseseisvalt voolimismaterjali, veeretab alusel ning peos, jaotab osadeks;
6. nimetab ja tunneb kuut värvi (punane, kollane, sinine, roheline, must, valge);
7. oskab katta pinda guaššvärvide ja pintsliga, kujutada lihtsaid figuure.

Muusika:

1. Laps oskab kasutada erinevaid rütmipille: kõristid, kõlapulgad, tamburiin, triangel, kuljused jms;
2. laulab vabalt voolava häälega;
3. alustab ja lõpetab laulu teistega üheaegselt;
4. liigub vastavalt muusika iseloomule;
5. liigub ringis üksi, paaris;
6. kasutab lihtsaid tantsuelemente (galopp, sulghüpped).

Liikumine:

1. Laps liigutab sõrmemängu ajal igat sõrme;
2. kõnnib ja jookseb kooskõlastatud käte ja jalgade liikumisega;
3. kõnnib iseseisvalt tasakaalupingil ja -rajal (sh ka erineva kõrgusega pakkude rajal õuealal);
4. sooritab koordineerimise, tasakaalu ja osavust arendavaid harjutusi;
5. viskab palli paaris;
6. hüppab paigalt kaugust;
7. sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides ja õpitud harjutustes.

7.4 5-aastased lapsed

Üldoskused

Mänguoskused:

1. Laps arvestab mängureegleid ühistes mängudes ja järgib neid;
2. mängib rollimänge, kooskõlastab oma tegevust teiste laste tegevusega, kasutab erinevat rollisuhetlust;
3. osaleb erinevates mänguliikides ning kaasab teisi.

Tunnetus- ja õpioskused:

1. Laps tegutseb koos teistega, teda motiveerivad tegevused eakaaslastega;
2. räägib olukordadest, mis toimusid minevikus või leiavad aset tulevikus;
3. keskendub huvipakkuvale tegevusele mõnikümmend minutit;
4. korrigeerib oma käitumist ja tegevusi, kui täiskasvanu sellele tähelepanu juhib.

Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:

1. Laps tuleb toime riietumisega: sh nõõbid, lukud;
2. söömisel kasutab õigeid söögiriistu sõltuvalt toidust;
3. arvestab elementaarseid viisakusreegleid, palub andeks;
4. oskab avalikus kohas käituda;
5. oskab teha eakaaslastega koostööd;
6. tunnustab nii enda kui vastasmeeskonna edu;
7. on omandanud peamised hügieenireeglid ja korraharjumused, tuleb abita toime tualetis;
8. sööb kiirustamata ja puhtalt;
9. mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
10. hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid.

Valdkondlikud oskused

Mina ja keskkond:

1. Laps teab oma ees-ja perekonnanime, aadressi, vanemate ja õdede-vendade nimesid;
2. teab oma rahvust, oma keelt ning riigi sümboleid (lipp, vapp, rahvuslind- ja -lill);
3. oskab kirjeldada lasteaia õueala ning seal kasutatavaid vahendeid;
4. nimetab tervist hoidvaid tegevusi;
5. oskab nimetada tuttavaid loomi, kirjeldada nende välimust ja teab, kus nad elavad;
6. selgitab, miks ei tohi võõrastega kaasa minna ning tundmatuid asju ei puutu;
7. oskab nimetada kõiki aastaaegu ning neid iseloomustada;
8. mõistab, miks on vaja istutada puid ja taimi ning mida nad kasvamiseks vajavad;
9. teab, kuidas sõiduteed ületada;
10. teab lapse jaoks vajalike liiklusmärkide tähendust;
11. loetleb tuntumate ametite juurde kuuluvaid töövahendeid.

Keel ja kõne:

1. Laps hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid;
2. moodustab kõnes grammatiliselt õigeid lauseid;
3. suudab määrata hääliku olemasolu sõnas;
4. suudab jutustada 3 – 5 lausega sündmustest oma elus, nähtud juhtumist või kuulnud jutust;
5. märkab ja oskab parandada vigu teiste kõnes;
6. reastab lihtsama pildiseeria ja jutustab selle järgi;
7. tunneb ja kirjutab mõningaid tähti ja kirjutab oma nime;
8. teab peast liisusalme ja luuletusi;
9. häälib 3 häälikuga sõnu ning saadab seda tegevust esemeliselt.

Matemaatika:

1. Laps järjestab esemeid suuruse, pikkuse, laiuse, kõrguse järgi;
2. oskab näha ja nimetada 3-5 eseme ühist tunnust;
3. oskab kasutada ajamõisteid (eile, täna, homme);

4. nimetab vähemalt 8 värvust;
5. võrdleb esemete hulki ning otsustab, mida on rohkem kui, vähem kui;
6. näeb ja oskab kirjeldada ruudu ja risküliku sarnasusi ja erinevusi ning leida sarnaseid kujundeid ümbritsevast.

Kunst:

1. Laps kasutab õigesti töövahendeid: pintsel, pliiats, käärid, svamm, liim jm;
2. lõikab, voldib lihtsaid kujundeid ja figuure;
3. kasutab joonistusvahendeid liigse surveta;
4. joonistab äratuntavalt maja, inimest, puud jm lähiümbrusest tuttavat objekti.

Muusika:

1. Laps liigub vastavalt muusika tempo kiirenemisele või aeglustumisele;
2. laulab ilmekalt, puhta intonatsiooniga;
3. õppeaasta lõpuks laulab iseseisvalt mõnda aasta jooksul õpitud laulu;
4. kuulab muusikat ja oskab seda iseloomustada (lõbus, kurb, kiire, aeglane jne);
5. mängib raskemaid rütmipille, liitudes temale kindlaksmääratud ajahetkel.

Liikumine:

1. Laps kasutab põhiliikumisi aktiivses kehalises tegevuses ja mängudes;
2. valitseb oma keha ning sooritab tasakaalu, painduvust, osavust arendavaid harjutusi;
3. seisab ja hüppab ühel jalal, kõnnib päkal, kannal, jala sise- ja välisküljel;
4. mängib kollektiivseid võistlusi;
5. õpitud tegevustes kasutab ohutuid liikumisviise;
6. kasutab spordi – ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt;
7. oskab liikumises kasutada raskemaid elemente: ees ja külgalopp, hüpaksamm.

7.5 6-7 aastased lapsed

Üldoskused

Mänguoskused:

1. Laps tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;
2. rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
3. algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu;
4. täidab mängudes erinevaid rolle;
5. järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
6. suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
7. tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusemängus;
8. kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

Tunnetus – ja õpioskused:

1. Laps saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
2. mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
3. tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
4. kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
5. tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;

6. suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada;
7. rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
8. kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.

Sotsiaalsed oskused:

1. Laps püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
2. tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu;
3. hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;
4. osaleb rühma reeglite kujundamisel;
5. oskab teistega arvestada ja teha koostööd;
6. loob sõprussuhteid;
7. saab aru oma-võõras-ühine tähendusest;
8. teeb vahet hea ja halva käitumise vahel;
9. mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
10. järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
11. selgitab oma seisukohti.

Enesekohased oskused:

1. Laps suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada;
2. kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi;
3. oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
4. algatab mängu ja tegevusi;
5. tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;
6. teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;
7. saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused;
8. kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

Valdkondlikud oskused

Keel ja kõne:

1. Laps tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
2. saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
3. suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
4. jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid;
5. kasutab kõnes liitlauseid;
7. kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördvorme ainsuses ja mitmuses;
8. valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
9. hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid;
10. tunneb tähti ja veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu, tunneb kirjpildis ära mõned sõnad;
11. kirjutab joonistähedega 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
12. teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Matemaatika:

1. Laps määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi;
2. võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt;
3. teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu;
4. teab arvude 1–12 järjestust ja tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
5. liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke + , −, =;
6. koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
7. järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
8. rühmitab esemeid asendi ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi;
9. kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil;
10. oskab öelda kellaega täistundides;
11. nimetab nädalapäevi, kuid, aastaagu, teab oma sünnikuud ja -päeva;
12. mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõduühikuga (samm, pulk, nööri jt);
13. eristab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (kroon, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja teab, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
14. leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu ning kera ja kuubi, kirjeldab neid kujundeid.

Mina ja keskkond:

1. Laps tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jt;
2. kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
3. nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
4. nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;
5. mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
6. oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;
7. julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
8. kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
9. järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
10. suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
11. kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi;
12. kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;
13. selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
14. selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaagadest, öö ja päeva vaheldumisest;
15. mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
16. kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jt;
17. teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.

Kunst:

1. Laps leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil;
2. väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
3. kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid;
4. kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu;
5. keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö;

6. loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest;
7. koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
8. kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.

Muusika:

1. Laps laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
2. laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansamblis kui ka üksi;
3. suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
4. eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
5. eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
6. mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
7. mängib lastepillidel ja oskab mängida ka pilliansamblis;
8. liigub vastavalt muusika meeleolule;
9. väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu.

Liikumine:

1. Laps keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
2. peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid;
3. sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised;
4. sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi;
5. säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
6. kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
7. matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel;
8. sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi;
9. liigub vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
10. kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jt);
11. mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne);
12. peab kinni kokkulepitud mängureeglitest;
13. nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi.

8 Terviseedenduse tegevused

Terviseedendamise (TE) eesmärgiks on lasteasutuses tervisliku eluviisi kujundamine, lapse tervise hoidmine ja tugevdamine, haigestumise vähendamine ning igale lapsele võimetekohaseks arenguks vajalike tingimuste loomine.

TE aluseks on lasteasutuse keskkonna riskianalüüs, sisehindamise tulemused ja õppekava. Riskianalüüs on sisehindamise osa.

Lasteasutuse direktor teatab riskianalüüsi tulemustest personalile, eralasteaia nõukogule ja lasteasutuse pidajale. Riskianalüüsi tulemustest lähtuvalt kavandatakse lasteasutuse keskkonna parendamiseks vajalikud tegevused.

Terviseedenduse valdkonnad:

1. Laste tervis ja areng
2. Toitumine
3. Kehaline aktiivsus
4. Psühhosotsiaalne keskkond
5. Füüsiline keskkond
6. Turvalisus ja ohutus
7. Hügieen

Terviseedenduse tegevused valdkonniti

1. Laste tervis ja areng
 - Õppe- ja kasvatustegevuste ning igapäevatoimingute korraldamisel järgitakse tervise hoidmise ja edendamise põhimõtteid.
 - Õppetegevusi viiakse läbi aktiivõppe meetodil.
 - Terviseedendus kajastub nädalateemades.
 - Terviseedendus rakendub läbi õppevaldkondade lõimumise.
 - Süstemaatiliselt rakendatakse õuesõpet ja liikumistegevusi.
 - Terviseteemaliste õppekäikude korraldamine.
2. Toitumine
 - Lasteaia õuealal kasvatatakse maheaedvilju, tänu millele tõuseb nii personali kui laste teadlikkus mahetoitumisest.
 - Õppetegevustes tutvustatakse lastele tervislike roogade valmistamist ja rõhutatakse nende tervislikkust.
3. Kehaline aktiivsus
 - Lapsi innustatakse aktiivselt liikuma läbi õppetegevuste.
 - Osaletakse valla ühisüritustel sh sügisjooks jm.
 - Traditsioonilise üritusena korraldatakse igal sügisel lasteaia Õunajooks.
 - Vähemalt kord nädalas läbitakse pikem vahemaa õppekäigul väljaspool lasteaia territooriumi.
 - Kord nädalas on rattapäev va talveperioodil.
 - Lasteaias ruumides tegutsevad balleti ja džudoring.
4. Psühhosotsiaalne keskkond
 - Õppetegevuste läbiviimisel väärtustab personal iga lapse individuaalsust, selgitades välja tema anded ja huvid ning loob soodsad tingimused tugeva ja tahtejõulise isiksuse kujunemiseks.

- Laps õpib mõistma teiste inimeste tundeid ning arvestama neid oma käitumises ja vestluses.
- Laps õpib hoolima teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise.

5. Füüsiline keskkond

- Laps kasutab siseruumide ja õueala võimalusi erinevateks liikumistegevusteks, mängudeks ja õppetegevusteks.
- Laps kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jt.
- Laps osaleb läbi tegevuste esteetilise ja kaunilt kujundatud õpikeskkonnas.

6. Turvalisus ja ohutus

- Laps järgib kehtestatud reegleid siseruumides ja õuealal.
- Laps osaleb turvalisuse nädala õppetevustes, kus käsitletakse liiklus- ja tuleohutust.
- Laps osaleb evakuitsiooniõppustel.

7. Hügieen

- Laps tutvub läbi õppetegevuste isikliku hügieeni vajadusega ja lapsel kujunevad vastavad harjumused.
- Laps omandab teadmisi nakkushaiguste levimisest ja nendest hoidumisest.

9 ÕPPEVALDKONDADE VALIKU VÕIMALUSED JA TINGIMUSED

Lastel on võimalus osaleda süvendatult järgnevates õppevaldkondades:

- Looduslugu (tööd juurviljaaias, herbaariumite valmistamine, loodusvaatluste perioodiline läbiviimine, matkad ja õppekäigud)
- Muusika- ja kunstiõpetus

Õppekavaväliselt lisaks:

- Ansambli- ja soololauluõpetus
- Balletiõpetus
- Inglise keel
- Džuudo

Süvendatud muusikaõpe ja loodusloo uurimine tulenevad lasteaia eripärast ning on lõimitud õppekavasse.

Muusikaring, balletiõpetus, inglise keel ja džuudo on õppekavavälised tegevused. Ringid toimuvad õhtusel ajal, et kõik lasteaia lapsed saaksid osaleda kõikides õppekavaga sätestatud planeeritud õppe- ja kasvatustegevustes. Muusika, balletiõpetuse, džuudo ja inglise keele õpetajad omavad erialast haridust ja kogemust.

10 ÕPPEETAPPIDE JA LASTEAIJA LÕPETAMISE NÕUDED

Lapse edasijõudmist jälgivad kõik vastava rühmaga töötavad õpetajad. Noorema rühma lapsed viiakse üle teise vanuseastme rühma üldjuhul õppeaasta alguses, tingituna lapse vanusest ja arenguvajadustest. Lasteaia lõpetamiseks ei esitata mingeid erinõudeid. Iga laps läbib õppekava oma potentsiaali kohaselt, saades selleks pedagoogidelt mitmekülgset abi ja individuaalset juhendamist.

Eralasteaed Pääsupoeg lõpetanud lapsed omavad mitmekülgseid teadmisi loodusloost, mitmekülgseid kunstilisi oskusi ja kogemusi, erinevaid muusikalisi oskusi ja esinemisjulgust. Lasteaia lõpetamisel esitatakse lapsevanemale lapse *koolivalmiduse kaart*.

11 LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Eesmärk: usalduslike ja toetavate suhete tekkimine koostöös lastevanematega.

Eeltingimus: lasteaia personali initsiatiivikus ja aktiivsus.

Põhimõtted: avatus, turvalisus, järjepidevus ja individuaalsus.

Korraldus:

1. Igapäevaselt toimuvad vestlused ja infovahetus lastevanematega;
2. perioodiliselt uuendatakse infostende lastevanematele;
3. lastevanemate vahel on loodud rühma meililist;
4. lastevanematele korraldatakse järgnevaid üritusi: koosolekud, õppekäigud, tähtpäevade tähistamised, koolitused, vestlusringid jt;
5. peresid valmistatakse ette lasteaia kohanemiseks: vestlus lapsevanemaga, tutvustav käik lasteaeda, kodukorra tutvustus;
6. õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja tulemustest;
7. üks kord aastas viiakse koostöös peredega läbi lapse arenguvestlusi;
8. üks kord aastas viiakse lastevanemate seas läbi rahuloluküsitlus;
9. lapsevanemal on võimalus vaadelda rühma planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi ning vabategevusi;
10. pedagoog loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes;
11. lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe-, kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele.

12 LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Korraldus:

1. Pedagoogiline nõukogu kooskõlastab igal õppeaastal lapse arengu jälgimise põhimõtted ja korralduse. Lapse arengu jälgimisel on aluseks koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas fikseeritud lapse arengu eeldatavad tulemused ja lapse arengu hindamise põhimõtted.

2. 2 korda õppeaasta jooksul (sügisel ja kevadel) fikseerib rühma õpetaja laste arengu hetkeseisu *laste arengu jälgimise tabelis*. Tulemuste alusel reguleerivad õpetajad rühma edasisi eesmärgid ja tegevusi.
3. 1 kord õppeaasta jooksul (kevadel) antakse lapsevanematele arenguveestluse käigus põhjalik ülevaade lapse arengu hetkeseisust.
4. *Laste arengu jälgimise tabeli* vorm valmib kõikide lasteaia pedagoogide koostöös ning selle kinnitab direktor. Vajadusel tehakse arengutabelis pedagoogilise nõukogu otsusega muudatusi. Muudatused hakkavad kehtima peale kinnitamist direktori poolt.
5. Enne arenguveestlust antakse peredele *küsimustik lapsevanemale enne arenguveestlust*.
6. Arenguveestluse juhtimisel järgib õpetaja *arenguveestluse läbiviimise etappe*.
7. Vahetult peale arenguveestlust täidetakse osalenud lapsevanemate ja õpetajate poolt: *küsimustik lapsevanemale peale arenguveestlust* ja *küsimustik õpetajale peale arenguveestlust*. Küsimustikes esitatud soove ja ettepanekuid analüüsitakse pedagoogilises nõukogus ning tehakse otsused nende rakendamise kohta.
8. Rühma õpetajad koostavad arenguveestlustest kirjaliku *arenguveestluste kokkuvõtte*. Rühmade kokkuvõtteid analüüsitakse pedagoogilises nõukogus ja tulemused kantakse ette järgneval lastevanemate koosolekul.
9. 2 korda õppeaastas esitavad õpetajad pedagoogilises nõukogus õppeaasta alguses rühma tegevuskavas fikseeritud eesmärkide täitmisest. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid tulenevad rühma laste vanusest, võimekusest ja individuaalsetest omadustest.
10. Lapse arengu jälgimiseks koostatakse lastele *arengumapid*. Arengumapi eesmärk on koguda teavet lapse arengu kohta lasteasutuses.
11. Lapse arengu kohta teevad igapäevaselt märkmeid rühma õpetajad *õppe- ja kasvatustegevuse päevikutesse*.
12. Lasteasutuse lõpetamisel koostatakse lapsele *koolivalmiduskaart*.

Põhimõtted:

1. Lapse arengu hindamise *eesmärgiks* on lapse arengupotentsiaali väljaselgitamine ja igale lapsele sobiva rakenduse leidmine.
2. Lapse arengu hindamise *aluseks* on lapse eeldatavad üldoskused (mängu-, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed ja enesekohased oskused) ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.
3. Lapse arengu hindamisel võrreldakse last ainult tema endaga erinevatel ajahetkedel.
4. Lapse arengu eeldatavaid tulemusi ei käsitleta kõigile kohustuslikena, need on teatud üldtunnustatud tähised, mis aitavad kavandada lapse arenguks vajalikke tegevusi.
5. Lapse arengutaseme väljaselgitamise meetodid on lapsesõbralikud ning ei tohi põhjustada lapses psüühilisi ega vaimseid pingeid: vaatlus, vestlus, tegevuslikud mängulised testid jt.
6. Arenguveestlust juhib õpetaja suunavate küsimuste abil, lähtudes arenguveestluse läbiviimise põhimõtetest.

7. Arenguvestluste ettevalmistamisel iga konkreetse lapse osas osaleb kogu rühma personal, võimalusel ka muusikaõpetaja, vajadusel ka õppealajuhataja või direktor. Juhtkonna liikmete osalemise otsustab rühma meeskond koostöös juhtkonnaga.
8. Kokkuleppeliselt lõpetavad õpetajad arenguvestluse alati positiivsete tähelepanekutega lapse kohta.
9. Õpetajad annavad lastevanemate soovi korral ka jooksvalt konsultatsiooni lapse arengust tulenevate küsimuste osas.

13 ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Üks korda õppeaasta jooksul korraldatakse laste logopeediline läbivaatus. Juhul, kui logopeed tuvastab lapsel arengulise mahajäämuse, konsulteerib ta rühma pedagoogidega ja nõustab lapsevanemaid korrigeerivate tegevuste vajalikkuse ja meetodite osas, koostades kirjaliku tagasiside.

Juhul, kui õpetaja märkab lapsel teatavaid ilminguid, mis viitavad lapse mahajäämusele vastavas vanuses eeldatava arengu osas, fikseeritakse vähemalt kolm lapse tegevuse/käitumise juhtu kirjalikult. Nende dokumentide alusel korraldatakse koostöös juhtkonnaga arenguvestlus. Erispetsialistide poole pöördumise otsustab lapsevanem.

Vastava kvalifikatsiooniga personali ning nõutavate ruumiliste tingimuste puudumise tõttu ei võta Eralasteaeda Pääsupoeg vastu erivajadustega lapsi, välja arvatud andekad ning muukeelsetest peredest pärit lapsed.

14 ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava arendavad pedagoogid juhtkonna eestvedamisel. Enne kehtestamist annab oma arvamuse lasteaia nõukogu. Muudatused kinnitab Eralasteaed Pääsupoeg pidaja.

Katrin Kasak OÜ Pääsupoeg juhatuse liige